

Organizacija zdravstvene službe

NOVI PRAVNI PREDPISI

ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU TUJCEV V SR SLOVENIJI

Po tem zakonu (Ur.l. SRS, št.28/71: se plačujejo zdravstvene storitve tujcem oziroma osebam brez državljanstva iz republiškega proračuna:

1. če gre za nujno medicinsko pomoč tujcu, pa zanjo zdravstveni zavod ni mogel dobiti plačila;

2. če gre za zdravstveno pomoč zdravstveno nezavarovanemu tujcu, ki stalno živi v Sloveniji, ki pa gmotno ni preskrbljen po ustreznih predpisih občine.

Zdravstvenega varstva na stroške republike ne uživajo tujci, ki so deležni tega varstva po naših predpisih o zdravstvenem zavarovanju ali po mednarodnih sporazumih.

Zakon je opredelil tudi pojem »nujne medicinske pomoči« v tem smislu, da se šteje za tako pomoč le tista pomoč, ki je potrebna za odvrnitev neposredne smrtne nevarnosti ali poslabšanja zdravja, ne pa tudi pomoči za odvrnitev take nevarnosti.

V primerih, ki niso navedeni zgoraj pod 1. in 2., mora zdravstveni zavod terjati stroške neposredno od tujca oziroma od tistega, ki se je obvezal in jamčil za plačilo stroškov.

Ce je plačnik stroškov SR Slovenija, se predloži dokumentirana zahteva za povračilo stroškov republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo.

Zakon določa tudi, da mora stroške zdravstvenih storitev, opravljenih tujcem, se pravi storitev, ki jih morajo skupnosti zdravstvenega zavarovanja plačati zdravstvenim zavodom, po mednarodnem sporazumu povrniti SR Slovenija skupnostim v višini 50%. Skupnosti zdravstvenega zavarovanja morajo predložiti zahteve za povračilo stroškov vsake tri mesece zvezi skupnosti zdravstvenega zavarovanja, le-ta pa republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo.

Po tem zakonu je zagotovljeno zdravstveno varstvo tudi tujcem, ki se v Sloveniji šolajo ali strokovno izpopolnjujejo, v obsegu, kot je določeno za zavarovane delavce za primer bolezni in nezgode zunaj dela. Prijavo za zdravstveno varstvo napravi šola, kjer se tujec šola, oziroma delovna organizacija, v kateri se tujec strokovno izpopolnjuje. Prispevek za zdravstveno varstvo plača tujec, če ni zdravstveno zavarovan na drugi podlagi. Podobno glede zdravstvenega varstva velja tudi za tujce štipendiste, vendar s to razliko, da je štipenditor dolžan plačati prispevek za zdravstveno varstvo, če ni v pogodbi o štipendiji določeno, da ga mora plačati štipendist.

PRAVILNIK O IZDAJANJU ZDRAVSTVENIH SPRIČEVAL IN POTRDIL V ZDRAVSTVENIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Ta pravilnik (Ur.l. SRS, št.28/71): se bistveno ne razlikuje od doslej veljavnega pravilnika. Razlike so le naslednje:

— Zdravniška spričevala (potrdila) lahko izdajajo tudi z zakonom pooblašcene druge delovne organizacije, ki izvajajo zdravstveno varstvo, vendar le, če imajo zaposlenega stalnega zdravnika. Zdravniška spričevala, ki jih izdajajo zdravniki v zasebni praksi, se ne štejejo za javne listine.

— Zdravniško potrdilo v primerih izostanka od dela ali šolskega pouka do treh dni se lahko izda po prebolanju bolezni le, če se ob zdravniškem pregledu še dajo ugotoviti znaki prebolene bolezni; če to ni več mogoče, mora zdravnik odkloniti izdajo potrdila.

Zdravniško potrdilo izdaja glede delavcev dispanzer za medicino dela, glede šolske mladine pa dispanzer za šolske otroke.

— Za daljšo oprostitev učencev od določenih šolskih predmetov se mora izdati zdravniško spričevalo, ne pa zdravniško potrdilo.

— Zdravniška spričevala ali potrdila se ne smejo izdajati, če gre za ugotavljanje okoliščin, da je občanu iz zdravstvenih ali higienskih razlogov potrebno drugo stanovanje.

— Če je za vpis v šolo potrebna ugotovitev zdravstvenega stanja učenca, se to ugotovi z zdravniškim spričevalom, ne pa z zdravniškim potrdilom.

— Namesto dosedanjega seznama izdanih zdravniških spričeval in potrdil, ki so ga morali voditi zdravstveni zavodi, se morajo sedaj izdajati zdravniška spričevala in potrdila v **dvojniku**, ki morajo biti tudi oštevilčena.

Zdravniška spričevala in potrdila morajo biti pisana v slovenskem jeziku.

PRAVILNIK O NAČINU IN POSTOPKU ZA OPRAVLJANJE PREVENTIVNIH ZDRAVSTVENIH PREGLEDOV DELAVCEV

Ta pravilnik (Ur. l. SRS, št. 33/71) je uredil vrsto doslej neurejenih ali pomanjkljivo urejenih vprašanj s področja medicine dela in je prav izrednega pomena ne samo za vse zdravstvene delavce, ki delajo na tem področju, ampak tudi za vse delavce, zlasti zdravnike, ki delajo v osnovni zdravstveni službi.

Za preventivne zdravstvene preglede delavcev se po tem pravilniku štejejo:

1. predhodni (prvi) zdravstveni pregledi,
2. specialni zdravstveni pregledi,
3. obdobjni (periodični) zdravstveni pregledi in
4. drugi zdravstveni pregledi, kateri so izrecno navedeni v pravilniku.

Pravilnik predpisuje vse primere, kdaj se mora opraviti **predhodni pregled**, in tudi, kaj se šteje za hujšo bolezen in kdaj se šteje, da je delavec prešel na drugo delovno mesto. Okvirno je določen tudi obseg predhodnega pregleda.

Specialni zdravstveni pregledi pred nastopom dela se morajo opraviti za delovna mesta, na katerih se zahtevajo posebni zdravstveni ali psihofizični pogoji in na katerih je nevarnost za poškodbe in zdravstvene okvare večja. Tudi obseg teh pregledov je okvirno določen v pravilniku. Zdravstveno lahko oceni delovno mesto le specialist za medicino dela na podlagi analize delovnega mesta, ki ga sprejme delovna organizacija potem, ko je konzultirala službo za medicino dela.

Pravilnik je uredil vse primere, če niso urejeni v specialnih predpisih, ko morajo delavci hoditi na **obdobjne preglede**, in roke teh pregledov. Dosedanji predpisi o tem so zastareli in strokovno ne povsem utemeljeni. Roke za te preglede, ki so določeni v razponu, določa delovna organizacija v sodelovanju s službo za medicino dela. Če pa delovna organizacija nima izdelane predpisane analize delovnega mesta, se opravljajo obdobjni pregledi v najkrajših rokih, določenih v pravilniku.

Posebni preventivni pregledi se morajo po pravilniku opraviti, če delovna organizacija sumi, da je prišlo do okvare delavčevega zdravja ali da delavec (alkoholik, narkoman, tabletoman) ogroža varnost pri delu ali da se je delavec v enem letu večkrat (trikrat) poškodoval ali da je bil pogosto (petkrat) v bolniškem staležu ter v drugih primerih na zahtevo delovne organizacije ali skupnosti zdravstvenega zavarovanja.

Preventivne preglede organizirajo delovne organizacije oziroma zavodi za zaposlovanje skupno s službo za medicino dela. Služba za medicino dela mora o rezultatu teh pregledov obvestiti delovno organizacijo in delavca.

Pravilniku je priložen obrazec napotnice za predhodni (specialni) pregled ter obrazec zdravniškega spričevala. (Obrazci so na voljo pri »Državni založbi Slovenije« in njenih delovnih enotah.)